

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21
szám. Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden
közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem foga-
dunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.Felelős szerkesztő: **Dr. DIENES GYULA.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

GRÓF ANDRÁSSY DÉNESNÉ.

A lombhullás egyik elsárgult levelén nehéz hirt hajtott hozzánk az őszi fuvallat.

A legjobb, legnemesebb szívű nagyasszony, aki valaha földön élt — elmúlt, nincs többé.

Az emberi jótékonyág szelid nemtője csüggedt busulással viraszt a koporsó mellett, melynek virágait százezrek szemének harmata öntözi.

A krasznahorkai vár templomának ősi boltívei alatt ott nyugszik már néhány évszázad óta egy Andrassy-hitves, akin nem lett ur az enyészet . . . Most odakerülhet mellé a másik is, aki halhatatlan.

Késő unokák ivadékai őrzik majd emléket, templomok oltárai, tudomány-művészet esarnokai hirdetik áldást sarjasztó tetteinek dicsőségét hosszú századokon át.

Szent asszony volt. Jóságos keze szelid érintésével csodákat művelt. Sebeket gyógyított, ügyefogyottakat gyámolított, szegényeket istápolta — hiúság nélkül, hála, köszönetre való számítás nélkül; elrejtözve, önmagát nem látatva. Egyik keze se tudta, mit tesz a másik. Cselekedte a jót a jóért magáért.

Micsoda lelki nagyság, micsoda embereket megváltó hatalmas érzések egy gyöngye asszonyi szívben! . . .

Beszélik: nem is volt magyar, távol e hazától — idegenben élt; — mégis itt élt, nekünk élt, miértünk élt.

Valaki — áldott, ezerszer áldott legyen az is! — nagyon megismertette vele a mi nemzeti érzéseinket, vágyainkat, keserveinket, a magyar nép ezer bújat-baját, titkos sóhajait. . . .

A Kárpátok szellője elvitte hozzá ezeket a sóhajtasokat és ő megértette azokat.

Szelid szent lelke itt lebegett a hármás bérez ormai felett és hullatta jóságos tetteinek pazar kincseit Isten templomára, kisdedek házára, szegények kunyhóira.

Amerre szállt: napsugár kísérte, derű, mosoly fakadt utána.

Nehéz elhinni, nagyon fáj tudni, hogy ennek a nemes nagy léleknek immár szárnya szeggett . . . Hogy azok a jóltevő kezek mozdulatlanok. . . .

Legyenek áldottak haló porukban is! . . .

De hisz tán nem is földi alak volt. Égből szállt angyal — égbe szállt. Nevét, emlékét legendás költészet fényes glóriája köríti és tetteit, mint valami csudás regéket, beszédes ajkak adják apárul-fiura — örökkön örökké. *j. a.*

Gr. Andrassy Dénesné.

Nem tudta senki, hogy ki voltál?
Szemmel nem látott senki sem
Léted csupán egy sejtélem volt
Láthatlan angyal képiben.

Láthatlanul tevéte jókat,
Miként a jó Isten szokott . . .
Nem látva szállt feléd a hála
S neved hallván: imádkozott.

Nem láttuk azt: minő valál te
Se mint élő, se mint halott;
Ah látjuk immár — távozásod
S szívünk sebéte, mit ez hagyott.

Egyetlen hír, a mit felőled
Áldóid ezre megtudott:
Halálod hire, mit titokban
Az őszi szellő megsugott.

Jó sorsa voltál oly sokaknak,
Kiket balsorsuk üldözött . . .
Legyen dicső emléked áldott,
S fényeskedjék örök világod
Ott fent az angyalok között! *M.*

Egyesüljünk!

Nem merjük felszólalásunkat a valódi és teljes nevén megnevezni, mert attól tartunk, hogy senki sem olvassná el.

Pedig ezt el kell olvasnia, meg kell hallgatnia mindenkinek, a ki Rimaszombat város és Gömör-Kishontmegye kulturális fejlődését óhajtja. Mindenkinek, aki ez istenáldotta vármegye mainál is szebb jövőjének kiépítését munkálkodni, — gyermekeink, unokáink, könnyebb és maradandóbb művelődésének érdekében valamicskét is tenni akar és tud!

Mert ez az eszme, a melynek megvalósításáért mi most ismétellen felszólalunk, esdve kér; kérve követel és parancsolólag sürget!

Esengve kéri minden művelt embernek a támogatását, követeli a jóindulatú meghallgatását és a gyors intézkedést parancsolólag sürgeti. A nekünk kedves, az előttünk értékes eszmét ugyanis váratlanul támadt veszély fenyegeti. E veszedelem vármegyénk törvényhatóságának az imént hozott egyik határozatában rejlik. Legalább mi aggodalommal olvastunk róla.

És íme, félve keressük a szavakat, mert senkit sem akarunk megbántani.

Sőt ellenkezőleg! Eszménknek mindenkit megnyerni, annak helyességéről és életrevalóságáról mindenkit meggyőzni s a mielőbbi megvalósításért mindeneket tömör egyesülésre rávenni: — ez az egyetlen célunk, édes reményünk, titkos óhajtasunk.

Közöltük már egyszer a vármegyei múzeum jövőjére vonatkozó tervünket.

Új gondolatot, új eszmét bocsátottunk szárnyra. Tetszett sokaknak, szeretettel fogadták mindenfelé. Napról-napra biztosabban röptül, szállongott a kitérített czél felé.

És most egyszerre és váratlanul, mint az első légi utjára kelt dalos paesirtát a hatalmas sólyom egy vármegyei határozat halálos csapással fenyegeti.

A közgyűlés mindvégig komoly és méltóságos volt. Méltó a vármegye böles és tapintatos vezetőihez és méltó magához e diszes testülethez.

Fontos és általános érdekű tárgyak voltak szőnyegen. A bizottsági tagok érdeklődése is nagy volt. De csak az első napon.

A gyűlés másodnapján az érdeklődés hirtelen megsappant. A tagok nagy része a pótadó megszavazása után széteszlett.

A lelkes alispánunk figyelméből szerencsés fejlődésnek indult vármegyei múzeumra a dolog természeténél fogva csak másodnap délután került a sor.

Elhatározatot tett, hogy „a múzeum 1903. évi május 1-től a szabadrendelkezés alá kerülő közigazgatási pénztár szobájában és annak előszobájában helyeztessék el.“

Ez az a határozat, mely — ha megvalósulna — a nemrég szépen fellendült kulturális intézménynek, jövő fejlődésének talán örökre bevágna az útját, egy csapással megsemmisíténé a mi kedves tervünket is.

Ezt szeretnők mi valamiképen elhárítani és azt a határozatot valamiképen módosítani, ha lehet meg is változtatni

Mert, hogy a már ma is 4—5 termet elfoglaló és a művelt közönség nemes áldozat-

készségéből napról-napra rohamosan gyarapodó tárgyakat egy terembe és egy pitvarba összezsúfolni nem lehet: ez bizonyos.

Nem lehet, legalább anélkül nem, hogy az 5—6 különböző jellegű csoportba tartozó dolgok egy rakáson és szoroson egymás mellett szorongva speciális értéküket csaknem teljesen el ne veszítsék és hogy a szemlélő benyomásai is csakhamar határtalanul tavaszi napfényként el ne homályosuljanak. Az egyik a másik hatását csaknem tönkre tenné.

A vármegyei székházban való elhelyezés alkalmatlan volna már azért is, mert a múzeum látogatói zavarnák a palota csöndjét s így a dolgozó megyei tisztviselőket is!

Függetleníteni kell a múzeum épületét!

Vegyük meg a régi gymnasiumot!

De ehhez erő, ehhez pénz kell! Erő? . . . Pénz? . . . Hát teremtünk pénzt: gyűjtünk erőt is!

Egyesüljünk!

Ez a múzeum olyan intézet, mely nemesak műveltséget, felvilágosodást terjeszt, hanem vonz embereket, tudósokat hiv; szóval még „idegen forgalmat“ is teremt. Irodalmi nagy czélokot is szolgál! S annál inkább pártolandó.

Szavazzon meg tehát valami állandó évjáradékot a vármegye, Rimaszombat városa is e múzeumra.

Ha ez meg lesz: a hathatós állam-segély is biztosítva van!

A társadalom pedig s ebben minden művelt ember fogjon kezét és alakítsuk meg sürgősen a gömörmegyei *múzeum-egyesületet!*

Azaz, hogy nem is kell megalakítani, csak szendergéséből új életre keltetni.

Mert hiszen még 1883-ban már megalakult!

Voltak és a mai napig is vannak alapító, rendes és pártoló tagjai. Az alapítványokból mintegy 180 korona van hiven kezelt takarékönyvecskében!

Rendes tagjai százon felül voltak. Ezek közül ma is él itt a megyében több, mint 60!

A kik akkor szívesen sorompóba léptek és évi 1 forintjukat készséggel felajánlották a nagy közcéllra: hogy ne sietnének most is pártolni a szép eszmét, fejleszteni, tovább nevelni a szárnyakat nyert gyermeket?!

Bizunk és hiszünk benne, hogy a vármegyei közgyűlésén még szóba fog kerülni a múzeum ügye. Hiszünk, hogy kedvezőbb megoldást is fog nyerni, mert hiszen nem a jóakaraton, csupán csak pénzkérdésén mult a dolog.

E hitünkben és e reményben most már kérjük bátran felszólításuk teljes és valódi címét:

Alakítsuk meg a gömörmegyei múzeum-egyesületet! —*ó.*

A villamos világítás.

A Ganz gyár mérnöke: Medgyesi Ferencz, ki nálunk a villamos világítás bevezetését intézi, folyó hó 5-én a polgári olvasóköri szabad előadásban ismertette a villany-világítást s a hallgatóság élénk érdeklődéssel kísérte az érdekes előadást, melyet kivonatossan ismertettünk az alábbiakban:

Már nagyban állítják az utcákon a villamos világításba való oszlopokat. Sokan nézik a járó-kelők és sokféle megjegyzéseket tesznek rá. A legtöbb örül, mert a porcellán harangozákkal megtűzdelt szálakban, melyek, mint az ipar hatalmas katonái, sorakoznak az utcán, városunk haladását s újabb fejlődési irányát látja szimulizálva. Vannak aztán „konzervatív“ járó-kelők, a kik az újítás elől egyelőre visszahúzódnak. Ne mondjuk, hogy ellenszenvvel, hanem olyanforma gondolattal, hogy: „hadd csinálják mások az újítást, én megvárom, hogy mi lesz belőle, ha jó lesz, majd hasznát veszem.“

Hát bizony még Horatius azt mondta, hogy: „Beatus ille qui procul negotiis . . .“ Talán jobb világ is volt az a régi, mikor ki ki a századokon át megszokott életmó-

dot követte. Művelték a földet, otthon szőtték-fonták a ruhának valót, még a gyertyát is otthon öntötték. (gyerek koromban sok gyertyaöntő üveget találtam a padlason.) Nagyon kevés dolgot kellett venni, vagy éppen külföldről hozatni.

De most másképpen van. A eselések is karlsbadi cipőt viselnek s a legutolsó napszám is osztrák rongyba öltözik. Vége a régi jó világnak. Utánna kell nézni az ujnak. Magunknak kell iparkodni. Ha már megvannak az ujkori igények, elégítsük ki magunk, csináljunk gyárakat és ne szolgáltassuk ki magunkat a külföldnek.

Üdvözljük derék konzervgyárunkat, mint egy újabb jobb iránynak városunkban kezdeményezőjét. Ez csinálja a villamos világitást is.

Ha már nem márthatunk otthon gyertyát, legalább legyen a legmodernebb és legkitünőbb villamos világitásunk.

A kik a villamosságról irnak vagy beszélnek, rendszeren azzal szokták kezdeni, hogy a villamosságról tulajdonképpen nem tudjuk, hogy mi. Felesleges beszéd, mert hisz az ember, a büszke, tudós ember, semminek sem tudja a végokát. Még azt sem tudja, hogy a kő miért esik le a földre s miért nem feltel.

A villamosságról azt tudjuk, hogy az egy erő, egy munka. mert erő kifejtés kell az előállításához és a belefektetett erőt aztán vissza is tudja adni, pl.: motorokban. Azért ugyis méri a villamosságot, mint valami erőt, mert az ismert hektowatt nem egyéb, mint 1 lóerőnek körülbelül a hetedrésze, vagyis annyi, mint egy ember erő.

Például ha egy napszámossal hajtánánk egy villamos gépet, az a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudna többet, mint egy hektowattot kiadni.

Laikusoknak talán jobb is lenne, ha a villamosságot mint egyéb erőt, lóerővel mérnék. De a tudomány hátlából nagy embereiről nevezte el a villamos mértékeket.

Watt angol volt, aki a gőzgépet feltalálta, róla keresztelték el a munkaegységet wattnak, hektowattnak, kilowattnak. Volta olasz tudós találta fel az első galvan-elemt, a mivel most a táviratozás folyik. Róla elnevezték a villamos feszültséget „volt”-nak. A francia Ampère-ről hívják a villamos áram erősségét „amper”-nek. Ezekkel a nevekkkel meg kell barátkozni, a ki a villamosságot használja.

Most egy népszerű hasonlattal akarok élni, hogy a villamosságnak a városban való szétosztását felvilágosítom. Képzeljünk egy vízvezeték telet a városban kívül. Ott egy gőzgép egy szivattyút hajt, mely a vizet egy jó magasra helyezett víztartályba nyomja. Ott fenn a víz összegyűl, és onnét csövek vezetnek a városba. A csövek elágaznak az egyes utcákba, lakásokba. Bárhol kinyitjuk a vízvezeték csapot, kijön a víz, felhasználhatjuk. A felhasznált viz végre a csatornán át a földbe megy. Mentől magasabbra helyeztem a víz-rezervoirt a telepen, annál nagyobb nyomással fog jönni a víz, úgy, hogy még ha vékony csöveket alkalmaztam is, a nagy nyomás áthatja rajta a vizet.

Nagyon hasonló ehhez a villamostelep. Ott is gőzgép van, mely szivattyú helyett dinamógépet hajt. A villamogép termeli az áramot s benyomja az akkumulátorba (akárcsak egy víztartályba). Ott felgyűl a villamosság. Onnan drótokon a városba, az egyes lakásokba vezetetik. Mentől nagyobb nyomást (feszültséget, voltot) adunk a villamosságnak a tartályban, annál vékonyabb dróton bevezethetjük a városba. Hatósági előírás szerint 250 volt feszültséget szabad a lakásokba bevezetni, de 400—500 volt sem veszélyes. Rimaszombatban 210 volt lesz a feszültség.

Ha a lakásokban a kikapcsolókat megnyitjuk, (mint a vízvezeték csapot) akkor a villamosság kijöhet, átmege a lámpákban vagy motorokon s miután munkáját elvégezte a földbe megy (akár az elhasznált víz)

A villamosságot sokféleképpen fel lehet használni. Fő használata a világitásra van. Jelenleg a gyakorlatban kétféle villamos lámpa használatik. Az egyik az ivlámpa, mely nagyobb mennyiségű villamosságot használ fel, de világitó ereje igen nagy. Két szénpálcából áll, melyeknek a hegye összeér. Ha villamot vezetünk belé, a két szén érintkezési helyén vakító fény támad. Egy ilyen ivlámpának 50 volt feszültség elég, úgy hogy Rimaszombatban 4 ivlámpát lehet egymás végébe akasztani, mert mint említettük, 210 volt feszültség lesz a városban, tehát ez 4 ivlámpának elég, 4 ilyen ivlámpa 10—20 hektowattot fogyaszt.

A másik fajta lámpa a mindenütt használt izzó-lámpa. Ez egy üveg körte, melyben elszenesített vékony szál van. Ha villamos áramot vezetek a körtebe a vékony szál át tüzesedik, de el nem éghet, mert nincs levegő a zárt körteben. Tehát igen nagyon át lehet a szén szálát tüzesíteni, a nélkül, hogy elpusztulna és ekkor világit. Az izzó-lámpa ellentétben az ivlámpával megbírja mind a 210 volt feszültséget, úgy hogy minden lámpát külön-külön kell az áramkörbe kapcsolni. Egy izzó-lámpa körülbelül 1/2 hektowattot fogyaszt és fényereje egy jobb fajta kerek égő petróleum lámpának felel meg.

Az izzó-lámpa a feszültség iránt nagyon érzékeny. Ha kevesebb feszültséget kap, rosszul ég. Innen származott sok helyt rossz hire a villanyos világitásnak. Ha megadjuk a kellő feszültséget, az izzó-lámpa gyönyörűen ég és általában a legtisztább és legkellemesebb világitás. Ha nagyobb feszültséget kap az izzó-lámpa, vakítóan kezd világitani, de hamar tönkre megy.

Az izzó-lámpa világitással igen lehet takarékoskodni, mert könnyű a ki- és bekapcsolása és azon helyiségben, hol nem tartózkodunk, ki lehet oltani s bemenve ismét meggyújtani. Ezt egyéb világitással tenni nem lehet. Az egyszer meggyújtott petróleum lámpa tovább ég és ok nélkül is fogyaszt.

A villamosságot még erőátvitelre, vasut hajtásra, vegyi olvasztási célokra is nagyban használják, de erről most nincs terünk szólni.

Ezekben röviden ismertettük az előadó mérnök érdekes előadását, mely a nagy számban megjelent közönség sorából számos kérdést provokált, melyekre az előadó a szükséges felvilágosításokat megadta. A villamos világitás berendezése körül serényen folynak a munkálatok, az oszlopok nagy részét meg e hét folyamán állítják fel, azután sorra kerül a huzalok kifeszítése úgy, hogy a jövő hónapban már valószínűleg készen lesz minden és villamos fény mellett fogjuk esti sétáinkat végezni.

Dankó-est Megirtuk már, hogy a főváros néhány lelkes írója és művésze kezdeményezése és felszólítása folytán Dankó Pista a beteg dalköltő javára Rimaszombatban is van egy, esetleg, ha az első sikere kielégítő lesz, két Dankó zeneest tervbe véve. Az est rendezőinek célja egyrészt Dankó Pista javára néhány forintot gyűjteni, másrészt lehetővé tenni, hogy városunk közönsége egy-két kellemes estét eltölthessen, a budapesti szokás szerint. A budapesti emberek legnagyobb része naponként elviszi nejét a kávéháza, hogy egy kis cigányzene mellett elfelejtse a nap fáradalmait, és lelke felvidüljön. A vidéki kis városokban elterjedt előítélet miatt alig akad alkalom, hogy a hölgyek nyilvános vendéglőben cigányt hallhassanak. Ezt akarja a Dankó-est rendezése lehetővé tenni, miért is ez uton is kéri a város és a közeli vidék közönségét, különösen a hölgyeket, hogy az estét megjelenésükkel megtisztelni szívesek legyenek. *Az első Dankó-est szombat, november 8-án a Tompa szálloda éttermében és kávéházában este 8 órakor kezdődik.* A zenét Kalocsay Lajos újonnan szervezett és immár nagy haladást tanúsító cigányzenekara fogja szolgáltatni. Előadja Dankó Pistának következő dalait: „Nem jó mindég, minden este a fonóba eljárni...”, „Rám sem nézett, mikor én öt...”, „Nem fuj a szél, nem forog a...”, „Még azt mondják nincs Szegeden boszorkány...”, „Vásárhelyi sétatéren Béla cigány muzsikál...”, „Daru madár gyere velem...”, „Egy csillag sem ragyog fent az égen...”, „Szóke kislány csitt, csitt...”, „Nem átkozom ibo'ya-kék szemedet...”, „Bort ide Salamon...”, „Páros élet...”, „Haragszik a feleségem...”, „A Rác Pali hegedűje...”, „Egy czicza, két czicza...”, „Halold rózsám Katika...”, „Hamis a rózsám...”, „Wekerle hozta törvénybe...”, „Zug a vihar, jajgat a szél...”, „Zug a szélvész, háborog a Balaton...”, „Elragadta galambomat a Balaton tőlem...”, „Búsan szól a kecskeméti...”, „Bujjék kendek a bőrébe...”, „Bíró uram bevádolok valakit...”, „Eltörött a hegedűm...”, „Nagy Beresényi Miklós...”, „Bús az magyarnak élete...”, „Felvégi ház, alvégi ház...”, „Most van a nap lemenőbe...”, „Hej fosztóka, kukoricza...”, „Piros róza tövéből fakad a bimbó...”, „Ne gyónj nekem...”, „Három sós perecz...”, „Nemuljon el a hegedű...” stb. stb. Az est érdekességét növelni fogja, hogy több zenekedvelő is fog közreműködni, részint énekel, részint más hangszereken, esetleg zongorán. *Belépti díj nincs*, mert hiszen ez nem koncert, hanem közönséges kávéházi zene-est, hol ki-ki abba a ruhába jelenik meg, a melyben egész nap volt és a tányérozó cigánynak annyit ad, a mennyit rendszeren szokott. Csak az a különbség, hogy a cigány a tányérozás jövedelmét nem magának tartja meg, hanem elküldi Dankó Pistának, kinek gyönyörű dalaiból él. Hogy az est megtartásáról minden ember szerezen tudomást, a rendezőség nyomtatott értesítéseket fog a közönség között ma kiosztatni. Kérjük a zene barátait és a t. hölgyeket, szíveskedjenek minél nagyobb számban megjelenni, küzdjék le az előítéletet, mert mint megtudtuk, számos hölgy ígérte meg részvételét az estében. Estelekről és italokról továbbá a pontos kiszolgálásról gondoskodva van. A kávéházi személyzet kizárólag férfiakból fog állani.

Hirek és vegyések.

Halottak napján. November 1-én és 2-án megélénkült a halottak szomorú birodalma: a temető Nagy csoportok vonultak a temető felé, hogy leróják a kegyelet adóját felejtethetetlen halottaiknak, hogy a sirok hervadt, fonnyadt virágait újakkal, frisszekkel cseréljék ki és hogy az újonnan feldisított és gyertyák fényével kivilágított sirok fölött elsirják azt a néhány könyecseppet, mely a kedves halottnak minden évben kijár. Szomorú tiszt ez, de kedves, mert ha ez a novemberi temetőjárás nem volna, talán el is felejtetők az élet kalmár szellemű hajszájában azokat, kiknek könyeinkkel tartozunk. Szomorú tiszt, de édes. Csak az tudja mily édes, kinek halottja van és aki az év egy napján elzarándokolhat messze földre egy csendes, elhagyott sírdombhoz, hogy elpanaszolja a néma hantoknak lelke minden fájdalmát és szíve minden keserűségét. Csak az tudja, ki a hantok fölött elsirván fájdalmát, egy egész évre való vigasszal távozik vissza oda, hol csak keserűség terem: az élet zajába. — A rimaszombati közös temetőben november 2-án majdnem minden sírhalmom rezgett a gyertya méla fénye. A sirokat a koszorúk és virágok fedték s a sirok felett a halottak hozzátartozói virrasztottak. Gazdag és szegény egyaránt lerótta a halottak emlékének tartozó kegyeletét. A gazdag sok gyertyával és nagy pompával, a szegény egy rövid, de hathatós imával Jól esett a léleknek, mikor a csillagó domboldalra nézett, hol a gyertyák ezre pislogott és megindult a szív, mikor a disztelen síron pislogó két árva gyertyaszál mellett ott látta a mezitlábás cigánygyereket, kinek didergő ajkairól szagot szavakban tört elő az ima és pillájáról a forró köny. Majd megszólalt a nagy harang és a hívők nagy serege elindult a róm. kath. templomból a temetőbe, hogy ott az elhunyt lelki üdvösségeért a Mindenhatóhoz imát küldjön. A szertartást Széman Endre prépost-plebános végezte, kivezetvén a gyászos éneket zengő híveket a temető keresztjéhez. A megható szertartás után az emberek lassan eloszlottak és a temető fölé ismét le szállt a síri csend.

Gróf Andrassy Dénesné temetése. Gróf Andrassy Dénesné holttestét egyelőre — végső akaratához képest — Münchenben temették el és csak később szállítják majd Krasznahorkára. Az elhunyt grófné lelkiüdvéért a gyászmisét a krasznahorkai kegyurasági templomban Skaupl plébános a többi kegyurasági lelkészek segédlete mellett tartotta meg nagy részvét mellett. Ott volt Hámos László főispánnal az élén a járás, az egyházmegye, a rosnói káptalan, szeminarium, a katolikus és az ágostai evangélikus egyház, a gömöri főesperesség, püspöki zárda, a kerületi ág. ev. polg. iskola, a bányaigazgatóság, kórház, ur- és polgári kaszinó, a nőegylet stb. képviselte. Megjelent továbbá a gróf Andrassy Géza betléri és szádvári uradalmi tisztikara teljes számban, a krasznahorkai kegyurasághoz tartozó egyházak és iskolák képviselői, a hitbizományi birtokok zempléni és nyitrai bérli, a szomszédos községek küldöttei. A grófné emlékeztére már eddig is több gyászünnepiséget, istentiszteletet, gyászmisét tartottak. A hárskúti kegyurasági templomban e hó 4-én, a kovácsvágásiban

e hó 6-án volt a rekviem. A gömöri ágostai evangélikus főesperességhez tartozó egyházak e hó 9-én tartják meg a gyászistentiszteleteket. Betlérben, gróf Andrassy Géza házi kápolnájában is volt gyászmise. — Itt említjük meg, hogy városunkban a polgári olvasóköri s azután a főgimnázium épületére kitűzték a gyászlobogót, amelynyiben mindkét intézménynek szép összeget juttatott a nemes gróf az ő jótékony adományából.

Reformató ünnepélyek. Október 31 ikén, a reformató emléknapián szép iskolai ünnepélyek folytak le városunkban. Délelőtt 10 órakor az egyesült prot. főgimnázium tornacsarnokában gyülekezett az ifjuság a tanári kar vezetése alatt. Jelen volt az igazgatóválasztmány több tagja. Az ifjuság a „Jójj el szent lélek” szép egyházi éneket énekelte kezdetül, Glauz Pál ev. lelkész pedig szép imát mondott. Az ifjusági énekkar által szépen előadott „Óh nagy Isten czimű” vegyes kar éneke és egy nyolczadik osztálybeli tanuló szép szavalása után Komáromy Géza tanár gyönyörűen megszerkesztett kedves alkalmi beszédben ismertette a nagy nap jelentőségét. Joó Miklós VIII. oszt. tanuló sikerült szavalása után végezetül a „Hymnust” énekelte az ifjuság. — A községi polg. leányiskolában az ev. ref. növendékek előtt Tóbiás Sándor, az ág. h. ev. növendékek között pedig Hujber József hitoktatók tartottak beszédet. Az ev. ref. és ág. h. ev. templomokban november 2-án, vasárnap emlékeztek meg Czínke István és Glauz Pál lelkészek emlékedett szónoklatukban. Mindkét helyen urvacora osztás is volt, miken a hívek tömegesen vettek részt.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete f hó 7-én pénteken d. e. 9 órakor közgyűlést tart, melyen az árvaszéki előadó, aljegyzői és szülésznoi állások fognak választás utján betölteni.

Előkelő vendég időz folyó hó 4-ike óta városunkban. Jekelfalussy Lajos a hadügyminiszteriumba beosztott altábornagy Samarjaj János földbirtokos szívesen látott vendégeként városunkba érkezett s folyó hó 5-én megtekintette a helybeli konzervgyárat is. Molnár József, a részvénytársaság igazgatósági elnöke kala-zolta itt a kiváló vendéget, ki a tapasztalt rend, helyes és czél szerű beosztás felett tetszését és elismerését fejezte ki.

Esküvő. Törköly János rosnói főgimn. tanár kedves és művelt leányát Irént e hó 4-én vezette oltárhoz Adamis Gusztáv főgimn. tanár Rozsnyón. Kísérje áldás az ifju párt hosszú boldog házasság életükben!

Tiszti bemutatók. Sok elkenyelmesegett czibil-tiszt urnak okozott gondot a napokban az uniformis rendbehozatala. Ruhavasaltatás, némelyiknél egy kis kibővítés, ügyetlen hivatal-szolgák által teljesített kard-és gomb pucolás, mind-mind nagy és komoly gondot adott a tartalékos tiszt uraknak. Végre sikerült a rendbejövétel s f. hó 3-án Losonez és Besztercebánya felé mind elutaztak a 4-én megtartott ellenőrzési szemlére.

Doktorrá avatás. Terhes Samut, lapunk kitűnő munkatársát, kinek mint ismeretes „Igaz történetek” című ügyes műve pár hónappal ezelőtt megjelent, a kolozsvári egyetemen november 1-én az államtudományok doktorává avatták, kitűnő sikerrel kiállott szigorlata után. Üdvözljük az új doktort!

Esküvő. A helybeli méntelepsztyályhoz bevonult újonczok folyó hó 2-án ünnepi mise után a lak-tanya udvarán letették a szokásos esküt Illgner Nándor parancsnok és Stögermajer Alajos főhadnagy előtt magyar, tót és oláh nyelven.

Koszoru-megváltások. Halottak napja alkalmából koszoru megváltás czimén dr. Löcherer Tamás a gömör-kishontmegyei „Fehér kereszt”, Szerényi János pedig a „Rimaszombat és vidéki jótékony nőegyletnek” 10—10 koronát ajándékoztak. A midőn ezeket nyilvánosságra hozzuk, szép példájukat minél tömegesebb utánzásra ajánljuk. Temérdek az a pénz, a mit a koszoruk révén a külföldnek juttatunk s a szív benső kegyelete mégis csak külső formaisággá válik, mely nem a halottak emlékének, hanem az élők üres hiúságának szól,

Bucsuestély. A löcei kir. adóhivatal főnökévé kinevezett s körükből távozó Runyay József közbesülésben részestül tisztviselő barátunk tisztelőterme hivatalnoktársai s tisztelői a „Tompa-szálló” nagytermében november hó 9-én este bucsu-lakomát rendeznek. A kibocsátott aláírási ivet mintegy százan irták alá.

Tanári jubileum. Mint már megirtuk, Perjessy Lajos verseczi áll. főreáliskolai tanár negyedszázados működésének évfordulóját ülte. Ez alkalomból nemcsak tanár-társai és tanítványai, hanem a délvidéki magyarság is lelkes ovációkban részesítette. Perjessy alapította ezelőtt 18 évvel a verseczi első és máig is egyetlen magyar lapot, a „Délvidék”-et, melyben évek óta küzd a haza-ellenes agitátorok ellen; közel 20 év óta titkára a verseczi magyar-nyelvtérjesztő egyletnek, és mint ilyen lelkesen működött a gyermekesere érdekében; sok száz német, oláh és szerb gyermeket nyelvet teljesen elsajátítottak. Fügöndnoka az ev. ref. egyháznak és a délvidéken elszorva élt magyar kálmínisták összegyűjtésével szintén nagy szolgálatakat tett a magyarságnak. Jubileuma emlékére 300 művet ajándékozott a verseczi főreáliskola ifjusági könyvtárának és 400 kor. alapítványt tett, melynek évi kamatait azon tanuló kapja meg, aki márczius 15-én elszavalja a „Talpra magyar”-t és a ki a magyar történelem egy-egy kimagasló alakjának áldásos működését a legjobb irodalmi dolgozatban méltatja. Perjessy mint író is ismert nevet szerzett magának.

Halálozás. Markovics Pál ráhói ág. h. ev. lelkész, volt kishonti főesperes végelgyengülésben okt. hó 30-án elhunyt. Nyugodjék békében!

A közös hadseregbeli ellenőrzési szemle október hó 30-án és 31-én folyt le Rimaszombatban Motkó főhadnagy vezénylete alatt, ki a jelentkezőknek tudomására hozta, hogy ezentul a tartalékos katonák 8 nap alatt — nem mint ezelőtt volt 14 nap alatt — kötelesek az állandó tartózkodási hely hatóságánál jelentkezni. A jövő évben az 1894—96 és 98 évben sorozottak lesznek előreláthatólag fegyvergyakorlatra behiva. Mozgósítás esetén a tart katonák a felszerelő állomásra kötelesek bevonulni és nem a csapattesthez, mely gyakran nem a felszerelő állomáson fekszik.

Helpáról feltűnő híreket közöl a „Rozsnyói Híradó”. Ezeket a híreket — közredekü voltuk miatt mi is reprodukáljuk azzal a feltevessel, hogy ezeket Hello József h. plébános valószínűleg nem hagyja szó nélkül. A közlemények szerint következők:

1. Egy község a papja ellen. Vettük és adjuk a következő tudósítást: A garamvölgyi községek sorában a hol mostoha viszonyok között csak vasszorgalommal, erős munkával tud a nép magának türrhető helyzetet teremteni, virágozó, boldog és megelégedett község volt Helpa még csak a közelmúltban is. Ilyen tette a községet Weisz háp Lajos róm. kath. plébános, a ki 35 éven át atyailag vezette, gyámoltotta, munkálkodásra buzdította és a mellett vallásosságban és erkölcsességben egyre csak erősítette a népet. Mióta ez a minta-pap öregségével járó gyengesége folytán káplánt kért és Hello József személyében kapott is, minden megváltozott. A káplán mindenekelőtt az öreg pap ellen fordult és magaviseletével annyira elkészerítette, hogy az nyugalomba vonult. Hello, mint ideiglenes plébános átvette kis birodalmát és bizony rosszul kezdte, illetve folytatta abban uralkodását, mert a nemes és jó ságos vezetéshez, gyámolításhoz szokott népet nap nap mellett elviselhetetlen zsarnokoskodásával immár odaig vitte, hogy az a legdurvább viselkedésével, kifakadásával tiltakozik Hello szereplése ellen. Már a templomot is beszennyezi az elkészeredett nép irka-firkával, a melyek mind a zsarnok pap ellen irányulnak. A régi béke teljesen fel van durva és nem is áll helyre, míg Hello Helpáról el nem távolítják. Ezt kérelmezte is már a község és reméli, kérése teljesítve lesz. Nagy jelentőségű dolog ez Helpán, e tisztán tót községben, melynek tót lakosai még nemzeti szempontból is valóban rátermett, nemes és áldásosan működő papot kívánnak. (Bizonyára a hazafias és fenkölt lelkületű egyházmegyei tőpásztor, ha a dolgok így állanak, orvosolni fogja a helpaiak baját. Szerk.)

2. Panasz a Garamról. Ismét olyan panaszos levelet vettünk a Garamról, melynek közlése elől el nem zárkoztunk. Adjuk azt a mint következők: Vármegyénk garamvölgyi járásának Helpa községében meghalt mult héten egy T. S. nevű öreg asszony, a kinek nem volt egyebe, mint a nagy szegénysége, még a sirját is a férje ásta meg a temetőben. Szükségtelen mondani, hogy a férje a temetési költségeket sem tudta fedezni: elment tehát Hello József ideiglenes helyettes plébánoshoz s megkérte, hogy ha a felesége holttestét kiviszik a temetőbe, legalább a sirját áldan meg. A pap elutasította, kimondván, ha a stólat kifizeti kimegy, egyébként nem. A szegény ember ekkor a tanítóhoz ment, a ki hajlandónak nyilatkozott a temetési éneket ingyen elénekelni, ha az ideiglenes helyettes plébánostól írást hoz, a melyben beleegyezését adja, hogy ő, a tanító elkísérheti a halottat végső nyughelyére. A szegény ember újra elment Hello Józsefhez kért az engedélyt a tanító részére, ekkor aztán a helyettes ideiglenes plébános mást gondolt és a községhezához állított be, követelvé, hogy a szegény asszony temetéséért a község fizesse a 12 koronát. Ott megkísérelték az ideiglenes helyettes plébánost felvilágosítani, hogy koporsót van ugyan joguk kiutalványozni, de a temetési költségeket nem fedezheti a község. A saját vallása papjának azt ingyen is meg lehet tenni. De a pap nem engedett, minek folytán, hogy a buza-vonának vége szakadjon s a szegény asszony egyházas végtisztességben részesüljön, a derék jegyző, Holics Ernő nyult be a zsebébe és kifizette a 12 koronát. Miután a községnek ilyen czéla pénze nincs, ajánlom, hogy forduljanak ahhoz a pénztárhoz, a melyből a turóczi szentmártoni szláv gyűlésre — a fogyasztási egylet érdekében — elő- és végelezték Hello József ideiglenes helyettes plébánosnak. Ez a pénztár sokat megbir, a neve: urbéresek pénztára — volt.

Halálozás. Pisarovics Rezső balogi uradalmi főkertetst és nejét a kastélynagynét mély gyászbá döntötte egyetlen kis leányuknak a szép kis Lujzának október hó 29-én rövid szenvedés után 4 éves korában történt elhunyt. A drága kis halott temetése a balogi hercegi kastélyból nagy részvét mellett ment végbe.

Kegyelem jölészi Chászár Károlynak. Mint értesülünk, jölészi Chászár Károlynak, akit a volt Haas és Deutsch cég egyik beltájiának Deutsch Lajosnak megölése miatt 10 évi fegyházra ítélték, a király most megkegyelmezett és a kegyelem következtében Chászár most már egészen szabad.

Iskola-avatás. Lélekemelő ünnepély folyt le a rozsnyói járáshoz tartozó Rochfalva tót községben mult hó 26-án az új iskola és tanító laknak felavatása alkalmával, melyet a most elhunyt Gr. Andrásy Dénesné ismert jószívűsége és humanitása létesített. Ezen ünnepélyre megjelent Csetnek városának intelligenciája, a környék értelmisége és apraja, nagya. Délelőtt isteni tisztelet tartatott, mely után az egész ünnepelő község az iskola udvarába gyűlt össze a hol Kirinyi Béla esetneki földbirtokos egyházi felügyelő lelkesítő szavakban esetelt a nap eseményét és felkérte Bécsert n. szlábosi lelkész ág. ev. ker. alesperest, hogy az iskolát avassa fel. Gyönyörű szónoki hévvel és magasztos költső gondolatokkal telt beszédet tartott a haza szeretetéről az alesperes s beszédje alatt a nép szemébe könyek esillogtak, jobbukat felemelve kiáltottak: „esküszünk, esküszünk, esküszünk, hogy e hazának mindég hű gyermekei maradunk!” Lukács, ág. ev. tanító átvéve az iskolát, fogadalmat tett, hogy teljes szívvel, lélekkel oda fog törekedni, hogy a reá bízott gyermekekben a magyar haza iránti szeretetet és annak nyelvét tanítva hű hazafiakat neveljen. A Hymnus és Szózat eléneklésével a délelőtti ünnepély véget ért. A tanteremben terített asztalok várták a vendégsereget. Szontagh Andor esetneki népszerű és köztiszteltetben álló földbirtokos mondott szép toasztot s László Albert pénzügyi tisztviselő gyönyörű baritonjának megszólalása után fokozott jókedvben esti 10 óráig maradt együtt a vidagó község.

Leszakadt parkány. Mult hó 29-én a kora hajnali órákban nagy robajjal zuhant le az utca kövezetére dr. Cziner Miksa ügyvéd Kossuth Lajos utcai emeletes házáról a tetőzet alatti parkányzat egy része. A nagy robaj úgy a járókelők között, mint a ház lakói között nagy rémületet okozott. A parkányzat leszakadásának oka állítólag az volt, hogy a nagyon kiálló parkány míg egyrészt nagyon nehéz kövekből volt építve, másrészt nem bírta kiállani a nehéz tetőzet nyomását. Újabb om-

lások megelőzése végett a ház tulajdonosa a parkányzatot egészen lebontatja és újjal póttatja.

Előléptetés. A novemberi katonai csillaghullás városunkat is elérte. Kolba Oszkár városunkba vezényelt m. kir. esendőr tiszthelyettes hadnagygyá lépett elő. Gratulálunk!

Geyer Stefi városunkban. Geyer Stefi, a gyorsan világhírűvé lett zseniális magyar hegedű-művészno folyó hó 10-én városunkban fog egy nagyszabású hangversenyt rendezni. Geyer Stefi az elmúlt hangversenyévé legnagyobb részét Olaszországban és Ausztriában töltötte el, páratlan diadalok aratva. Az odaváló közönség ezrével tódult a hangversenyei színhelyére és Geyer Stefit mindenütt nagyszertű óvációkban részesítette. Magyar nótái, melyeket oly hévvel és igaz érzellemmel játszik, mindenütt nagy hatást keltenek. A hangverseny, melyet Lévai Izsó könyvkereskedő rendez folyó hó 10-én hétfőn este 8 órakor lesz a „Három Rózsa” nagytermében; helyárak: I. rendű hely 4 kor., II. rendű hely 3 kor., III. rendű hely 2 kor., állóhely 1 kor. 80 fillér, diákjegy 1 korona. A Dienzl Oszkár zeneszerző-zongoraművész kíséretével tartandó hangverseny műsora ez: I. Mendelssohn. Hegedűhangverseny 64. mű. a) Allegro appassionato b) Andante. c) Allegro vivace. Geyer Stefi. — II. a) Chaminade. Pas des Amphores. b) Sinding. Frühlingsrauschen. Dienzl Oszkár. — III. a) Wieniawski. Legenda b) Sarasate. Zapateado. Geyer Stefi. — IV. Hubay. Csárdajelenetek. Geyer Stefi. — V. a) Dienzl. Méditation. b) Dienzl. Szökőkutnál. Dienzl Oszkár. — VI. Bizet Hubay. Carmen-ábránd. Geyer Stefi.

Próbabál. Dobránszky János előnyösen ismert, törekvő táncztanító november hó 15-én tartja meg növendékeivel a „Három Rózsa” nagytermében ez idej próbabálját, mely a táncztanulók nyilvános vizsgája is lesz egyuttal. Kezdeté este 8 órakor lesz, belépti-díj személyenkint 2 korona. Előre láthatólag nagy látogatása lesz az ifjuság eme kedves multságának.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtetetlen emlékt, kedves leányunk elhunytá alkalmából részvétüket személyesen vagy írásbelileg kifejezték, s ezzel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ez uton fejezzük ki legősztintébb köszönetünket. — Rimaszécs, 1902 november 1. Marikovszky Géza és neje

Halálos lövés. A ratkó-polomi erdőben folyó hó 2-án több munkás dolgozott. Munka előtt néhány üveg sört fogyasztottak el, s aztán ezélba akartak löni. A horvátországi Modrus községből ide származott Rendolics Tamás 35 éves erőteljes, hatalmas ember szemben állott Kraner Jerecz polomi munkással, ki a hatlövetű revolvort kezében tartotta s a ravaszt felhuzni próbálta. Egyszerre a fegyver elsült, s a golyó Rendolics hasába furódott. Beszállították a kórházba, hol folyó hó 3-án kiszendvedett. Cseh Láva vizsgálóbíró 2 íkán kihallgatta a sérültet s folyó hó 3-án a hullát felboncolták a kórház halottas házában.

Gyanus eset Szkaroson f. hó 4-én Csörnök Jánosné holtan húzták ki a kútból; miután gyanus volt az eset s külérőszak nyomai is láthatók a hullán, a tornallyai kir. járásbírótság táviratilag kereste meg az ügyészséget ez ügyben. A törvényszéki boncolás végett f. hó 5-én dr. Mészáros István kir. ügyész és dr. Zehery István kir. törvényszéki orvos Szkarosra utaztak.

Építkezési árlejtés. A rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatal pályázatot hirdet a kokovai r. k. templomhoz építendő új torony és kórus építésére. Engedélyezett összeg 10295 korona. Ajánlatok f. é. november hó 11-én d. e. 10 óráig nyujtandók be a nevezett hivatalhoz.

Kegyetlen apa. Id. Kárász János Belanyecz polomi lakosnak folyó hó 2-án keserű szemrehányásokat tett hasonnevű fia, mert az öreg egész nap ivott, s nem dolgozott. A fia rátámadt az apára, hogy el kellett volna vágni a torkát, mikor az ital lecsuszott rajta, de az apa se vette tréfára a dolgot, nekiment a 27 éves fiának s bieskájával több helyen megsebesítette és megszurta. A súlyosan sérültet a kórházba szállították.

Iparos használat. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az ipari sőt használó iparosokat (nyersbőr kereskedőket, béltisztítókat, ezukrászokat, vendéglősöket, agyagiparosokat,) hogy a magyar keres. részvénytársaság mint sójvédéki vezértgynökség, az iparsót ezentul rendszerint csak száraz uton denaturálhatja, nedves uton csakis az illető iparos kérelmére. A fagyalt és jeges kávé készítőkre részére szükséges iparsó, mint egyéb iparágaknál, 10% helyett 3% sózával denaturálható. Végül az öt métermázsát meg nem haladó mennyiség pénzügyhatósági ellenzár alkalmazása nélkül rakározható.

Sötét bűn. Pelsűcz-Ardón néhány héttel ezelőtt Kocsis Istvánné, — kinek férje Amerikában tartózkodott s csak most tért vissza, — egy 4—5 hónapos magzatot szült a debreczeni bábaiskolában képesítést nyert Zsurni Mihályné szülésznő segítségével. Az esetről nem szóltak semmit, s a baba a kis magzat hullát éjjel kivitte a pelsűcz temetőbe, s ott elásta a nélkül, hogy arról jelentést tett volna. Az esetet a esendőségnek bejelentették, s a nyomozat megindult; így jöttek rá a dologra s az ügyészség elrendelte az exhumanálást és a vizsgálatot. Okt. hó 30-án Aranyossy Béla rozsnyói aljárásbíró mint vizsgálóbíró, dr. Mészáros István kir. ügyész, dr. Hajcsy Sándor rozsnyói és dr. Gescheit József pelsűcz-i orvosok megjelentek a helyszínen, s az orvosok konstatáltak, hogy a magzat nem volt érett és életképes. Az asszonyt és a szülésznőt letartóztatták, s a vizsgálat folyik.

A miskolci kereskedelmi- és iparkamara 60 oldalra terjedő jelentése, melyet az 1901. évi közgazdasági viszonyokról a kereskedelemügyi miniszterhez felterjeszt, e napokban megjelent. A jelentés az általános közgazdasági viszonyok jellemzése után egyenkint tárgyalja az egyes közgazdasági ágakat, ugymint a kereskedelmet, a földmívelést az ipart stb. A jelentésnek vármegyénk közgazdasági viszonyaira vonatkozó részét alkalomadtán bővebben fogjuk ismertetni.

Baleset. Ismét szeekavágóról van szó. Helpán mult hó 29-én kén Stjavina Magdolna 30 éves cseléd a szeekavágónál dolgozott, s itt oly vigyázatlan volt, hogy a gép bal karját bekapta és elvágta. Beszállították a kórházba. — Az első segélyt dr. Csiky helpai uradalmi orvos nyujtotta a beszállítás előtt.

Magyar könyvtár. A Magyar könyvtár most kezd meg füzeteiből a negyedik százat. Most megjelent füzetei között van Beöthy Zoltának Zilahon a Wesse-lényi-szobor leleplezésénél elmondott emlékbeszéde. Mikszáth Kálmánnak Prakovszky, a siket kovács című, két füzetre terjedő elbeszélése, Demosthenes Filippikái Borsos Károly fordításában. A 303 sz. füzetben a magyar könyvtár ifj. Hegedűs Sándor legelső könyvének „Az óriások világának” legszebb fejezetét közli. Egy-egy füzet ára 30 fillér. Kapható Rábely Miklós könyvkereskedésében Rimaszombatan.

Révai kalendárium 1903. A könyvvásárló község körében nagy népszerűségnek örvendő Révai kalendáriumnak most jelent meg az 1903. évre szóló folyama. Mint a multban, úgy most is igen érdekes és változatos a tartalma. Úzélja a kalendáriumnak, hogy megösmertesse és megkedveltesse a publikummal a magyar irodalom kiválóbb termékeit, azokat, melyeket megszerzeni érdemes is, szükséges is. Emellett hasznos utmutatással szolgál a könyvvásárlásra és könyvtár-berendezésre nézve, érdekes cikkekben tárgyalja az irodalmi kérdéseket és elbeszéléseket közül a legkiválóbb írók tollából. Tartalmából kiemeljük Saigó Ernő cikket Rákosi Viktorról, kinek munkái most indulnak meg egyöntetű összkiadásban, a mi az idej könyvpiac legfontosabb eseménye. Érdekes irodalmi újdonságot jelzi továbbá Falk Miksa „Kor és jellemrajzok” című művének megjelenését és érdekes cikket hoz a jeles politikusról. Az ismeretterjesztő cikkek egész sora mellett Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Eötvös Károly és Rákosi Viktor elbeszélései gazdagítják a kalendárium tartalmát. A Révai kalendáriumot ingyen kapja meg bárki, ha a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársasághoz (Budapest, VIII. Üllői-ut 18) fordul.

Vesszőseprő szállítás. A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége az 1903. évben szükséges 60000 db. nyírfavesszőseprő szállítására pályázatot hirdet. Kedvező ajánlatok esetén 1904 és 1905 évekre is megkötetik a szerződés. Ajánlatok f. é. november hó 20-áig nyujtandók a debreczeni üzletvezetőséghoz.

Melléklet. Lapunk mai számához az Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-társulat prospectusa van csatolva, mely Acsády Ignácznak „A magyar birodalom története” című 2 kötetes művének ismertetésével foglalkozik. Az egész mű ára füzve 24 korona és kapható 60 filléres füzetenkint. Megrendelhető Rábely Miklós könyvkereskedőnél Rimaszombatan.

Szerkesztői üzenetek.

L. M. Rimaszombat. Ön azt kérde méltatlankodva, mért turjá az utczákat? Még ezt sem tudja! Keresik a kis Kohnt, elnyelte a föld. — Dr. M. D. N.-Röze. Esetleg sorra kerül, de inognito nem, csak teljes névalírással.

Lakás kerestetik

3 vagy 4 szobás, lehetőleg magános udvaron 1903. február elsejére. — Czim: a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

A gömörmezei nép- és iparbank a 4862, 4378, 5177, 6450, 5558, 6453, 5955, 4189, 6118, 6115, 6090, 5603, 6213, 6415, 6440, 6026, 6066, 6067, 6183, 6366, 4781, 6223, 6250, 6231, 6261, 6245, 6386, 6373. számok alatt elzalogositott és nem rendezett kezi zálogtárgyakat, u. m.: arany, ezüst pénzeket, ékszereket, ezüst evő- és diszeszközöket, különféle értékpapirokat 1902. évi november 22-én délutáni 2 (kettő) óráján saját helyiségében elárverezteti.

Rimaszombat, 1902. október hó 15-én.

2-2

Az igazgatóság.

Villamos világítás.

A villamos világítás bevezetése iránt érdeklődő t. ez. község felkeretik, hogy a kívánt felvilágosítások végett sziveskedjenek a részvénytársaság megb. zottjához: Tóth Béla építészhez fordulni. (Lakik: Rozsa-utca 25. sz.)

Konzervgyár részv.-társaság.

4-6

Hirdetmény.

617. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenell közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék 1902. évi 8734. számú végzése következtében dr. Hercz Ödön ügyvéd által képviselt dr. Hercz Ödön telperes javára Stelkovic László és neje ellen 218 korona s járuléki erejéig 1902. évi szeptember hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 1010 koronára becsült butorok, lovak, szekerek, kocsik, vadászfegyver, kúrt és fekete esikőből álló ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság 1902. évi 424. számú végzése folytán 218 korona tökekövetelés, ennek 1902. évi szeptember hó 1-5 napjától járó 6%-os kamata és eddig összesen 105 korona 47 fillér biróilag már megállapított költségek erejéig Alsóhangonyon, a helyszínen leendő foganatosítása czéljából határidőül 1902. évi november hó 12-ik napjának délelőtti 11 órája kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1902. évi október hó 21-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Zongora.

Egy jó karban lévő zongora jutányos árért eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

2-3

Árverési hirdetmény.

A Jolsva r. t. város tulajdonát képező **vágóhid és helypénzszedési jog**nak 3 évre terjedő bérlete Jolsván, folyó évi **november hó 11-én** délelőtti 9 órákor a városházán megtartandó árverésen haszonbérbe adatik.

Árverési feltételek a polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Jolsván, 1902. október hó 28-án.

Basilidesz Gusztáv, polgármester.

Hirdetmény.

5727. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **Markotán György** végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. s járuléki iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Fazekaszaluzsány községben fekvő s a fazekaszaluzsányi 84. számú telekjegyzőkönyvben A. 1—12. sorszám alatt foglalt 180/b., 181/b., 182/b. hrzi számú beltelekből, azon épült 41/b. szám alatti házból, szántó, rét és legelő külirtokból a Markotán Györgyöt felerészben; — a fazekaszaluzsányi 124. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 745. hrzi számú legelőből a Markotán Györgyöt $\frac{3}{24}$ -ed részben; — a fazekaszaluzsányi 167. számú telekjegyzőkönyvben A. 1—6. sorszám alatt foglalt szántó és rétből a Markotán Györgyöt $\frac{3}{24}$ -ed részben megillető jutalékokra, valamint a fazekaszaluzsányi 102. számú telekjegyzőkönyvben 793. hrzi szám alatt foglalt agyagbányákból a B. 62. szám alatti Markotán György jutalékára — együtt 1580 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1902. évi december hó 4-ik** napjának délelőtti 10 óráját Fazekaszaluzsány községébe, a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 158 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1902. évi szeptember hó 30-ik napján.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Eladó könyvtár.

Keveset használt, **teljesen jó karban lévő könyvtár**, mely mintegy 400 kötetből áll s tartalmazza a magyar és a külföldi kiváló írók műveit, igen kedvező feltételek mellett eladó.

Megtekinthető: **Rábely Miklós** könyv- és papirkereskedésében Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8. sz. a.

Hirdetmény.

4650. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Rimaszombat városának Zehery László** végrehajtást szenvedő elleni 296 korona 16 fillér tőke s járuléki iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városban fekvő s a rimaszombati 280. számú telekjegyzőkönyvben A. 1. sor 866/1 és 866/2. hrzi szám alatt foglalt beltelekből és azon épült 5/a. és 5/b. szám alatti házból és melléképületekből a Zehery Lászlót egy negyed ($\frac{1}{4}$ -ed) részben megillető jutalékokra 2016 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1902. évi november hó 20-ik** napjának délelőtti 10 óráját a rimaszombati kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 201 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megtartása előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1902. évi augusztus hó 11. napján.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Hirdetmény.

5110. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **klenóczi kölcsönös segélyző szövetkezet** végrehajtónak **Szamas Pál** végrehajtást szenvedő elleni 80 korona tőke s járuléki iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Klenócz községben fekvő s a klenóczi 84. számú telekjegyzőkönyvben A. 1. sor 478. hrzi szám alatt foglalt beltelekből, azon épült 153. szám alatti házból a B. 9. számú Szamas Pált felerészben megillető jutalékokra 320 korona; és

ugyanazon telekjegyzőkönyvben A. 2. 4., 5., 7., 9., 10. és 13. sorszám 577/a., 1004/a., 1058., 1417/a., 1802/a., 1859/a., 2281/a. hrzi szám alatt foglalt szántó-föld, rétből és ehhez tartozó úrbéri erdő-illetményből a B. 9. számú Szamas Pált felerészben megillető jutalékokra 362 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1902. évi december hó 1-ő** napjának délutáni 2 óráját Klenócz községébe, a község házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 32 korona és 36 korona 20 fillért készpénzben vagy az 1882. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1871. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1902. évi szeptember hó 3-án.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Naptárak,

Tanuloul

egy 13—14 éves jó magaviseletű fiú **Rakottay Lajos** könyvkötészetében (Jánosi-utca 14. sz.) azonnal felvétetik.

Két lakás

a Kossuth Lajos-utca 18. szám alatti házban két földszintes lakás kiadó. Felvilágosítást készséggel ad **Rakottay Lajos** tulajdonos **Jánosi-utca 14. szám** alatt.

nagy raktára.

Hirdetmény.

392. sz. — Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rozsnyói kir. járásbíró 1902 Sp. 394/3. számú végzése által **dr. Strompf Ignác** rozsnyói ügyvéd által képviselt **Altstock Ede** végrehajtató javára **Knisko János** ellen 383 korona 68 fillér tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 680 koronára becsült lovak, szekér, lóraláló szerszám, széna, szarvasmarhák és juhokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1902. V. 381/2. sz. végzése folytán a helyszínen vagyis Knisko János lakásán Telgárton leendő eszközésére **1902. évi november hó 18-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Nagyroczén 1902. évi október hó 31-én

Leffler János, kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

6011. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **özv. Almásky Jánosné és társai** végrehajtást szenvedő elleni 440 korona s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városában fekvő s a rimaszombati 225. sz. tjkvben 448. és 449. hrz. szám alatt foglalt özv. Almásky Jánosné szül. Csordás Mária, Almásky Emma férj. Turóczy Istvánné. — Almásky Ilona. — Almásky Teréz és Almásky László beltelekére, — azon épült 23/a., 23/b. szám alatti házakra s melléképületekre 2720 koronában fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte annak megtartására határnapul **1902. évi december hó 3-ik napjának** d. e. 10 óráját Rimaszombatban, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 272 koronát készpénzben vagy az 1883. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1902. évi október hó 4. én.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Bérbeadó esetleg eladó.

Rimaszombatban a **Deák Ferencz-utca 12-ik szám** alatti bérhelyiség, három szoba, két pincze és kerttel bérbe kiadó esetleg eladó.

Az Andrásy ut. 3. szám alatti 18 öl széles, 258 öblnyi beltelek szintén eladó.

Ertekezhetni **Institóriusz Endre** ügyvéddel Rimaszombatban.

3-3

Hirdetmény.

5979. sz. — **Meleghegy** községre nézve az 1892. évi XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztéig, ezen hirdetmény azzal a felszólítással tártatik közre:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. évi XVI. t. cz. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítést is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlesse érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlesse kereseteket hat hónap alatt vagyis **1903. évi április hó 20-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlesse kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítést is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1903. évi április hó 20-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontjában körülírt intézkedéseken kívül az eljárás és ennek folytán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaihoz, bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is — a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényeiket a telekkönyvi hatósághoz **1903. évi április hó 20-ik** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek is, kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adták át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatot csatoltak vagy azt pótlólag benyújtják, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1902. október hó 10. én.

3-3

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Értesítés!

Hazai ált. biztosító társ.

Gömör-Kishontvármegyei főügynökségét f. é. október hó 1-ő napjától Rimaszombatból

Tornallyára

helyeztük át és annak vezetésével **Szládek Ignác** urat biztuk meg.

4-4

Hazai ált. biztosító társaság.

Hirdetmény.

4649. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Rimaszombat város** végrehajtónak **Zehery László és neje** végrehajtást szenvedő elleni 146 kor. 30 fill. s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városában fekvő s a rimaszombati 998. sz. tjkvben A. 1—4. sor. 876/1., 876/2., 875., 877/1. és 877/2. hr. szám alatt foglalt Zehery László és neje Szontagh Gizella beltelekére azon épült 10. 10/b., 10/c. és 10/d. szám alatti házakra s melléképületekre 3654 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1902. évi november hó 18-ik** napjának délelőtti 10 óráját Rimaszombatban a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 365 kor. 40 fillért készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1902. augusztus hó 11. napján.

Pongrácz, kir. tszéki bíró.